

Politik Bilim

Yurtseverler Kuşağından Bir Yıldız Kaydı...

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; harunaykutgoker@gmail.com

**Ülkenin üstüne çöken bunca karanlıkta hâlâ insan ışıltıları görüyorsanız,
bilin ki onlar yurtseverler kuşağındandırlar...**

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu önderi Mustafa Kemal Atatürk'ü çağdaşı olan Osmanlı aydınları ve siyasetteki pek çok yol arkadaşından ayıran özelliği, Osmanlı'nın din merkezli düşünce sistemini akli merkez alan bir düşünce sistemine dönüştürmeden çağa tutunabilmenin asla mümkün olmayacağını görmesi ve tüm zorluklarına rağmen bunu gerçekleştirmeyi göze almasıdır.

Atatürk'ün "*Hayatta en hakikî mürşid ilimdir.*" ilkesi, 'kültürde yörunge değiştirme' olarak da tanımlanabilecek bu köktenci dönüşümü simgeler. Çağın '*ilim ve fennine egemen olmak*' ve '*sanayileşmek*' bu ilkenin uygulamaya dönük ana politika başlıklarıdır. Bu politikalar ekseninde oluşan idealist, atılcı ortam yepyeni bir kuşak doğurdu: Genç Cumhuriyet'in, bütün yoksunluklara rağmen yarattığı yurtiçi ve yurtdışı imkânlardan yararlanarak öğrenmeye koşan, sonra da hiç yoktan var edilen fabrikalarda, ziraî araştırma enstitülerinde, sağlık kurumlarında yaparak-arastırarak, okullarda/üniversitelerde öğrendiklerini pekiştiren, deneyim kazanan bir yurtseverler kuşağı...

O kuşak 20'li-30'lu yıllarda ülkenin siyasî önderiyle ve onun yönetim kadrosuyla âdeta bütünleşmişti. Ne var ki, 40'lı yılların ikinci yarısından başlayarak, özellikle 1950 dönemecinden sonra, kültürde yörunge değiştirme ve sanayileşme heyecanı, yönetenler katında giderek sönlendi; o katmandaki atılım rüzgârları hız kesti; idealist hava dağıldı... Ama 20'lerin, 30'ların yurtseverler kuşağının ediniş özümsediğı kültür, için için sürdü.

1955-56 yıllarında, daha sonra 'PTT ARLA' kısa adıyla anılacak olan 'PTT Araştırma Laboratuvarı'nı kurma fikrini ortaya atan ve bu fikrin takipçileri olarak, on yıl sonra da olsa, bunu başaranlar, o yurtseverler kuşağının devamıydılar.

1957'de Petrol Ofisi (PO) bünyesinde kurulan Askerî İkmal ve NATO Tesisleri (ANT) Başkanlığı'nın 50'li yıllardan 60'lı yıllara dönülürken işbaşında olan efsanevî teknik kadrosu da aynı yurtseverler kuşağının mirasçısıydı. Öyküyü az kişi bilir. Anılan başkanlık, dönemin en ileri teknolojili cihazlarıyla donatılmış, Türkiye'nin yabancısı olduğu teknolojik uygulamaların yer aldığı, askerî amaçlara hizmet eden bir akaryakıt boru hattı sisteminden sorumlu olacaktır ama sistemin işletilmesi, ülkemizin bu konuda deneyimi olmadığı gerekçesiyle bir Amerikan firmasına verilmiştir. İşte o efsanevî, yurtsever kadro bilinçli bir çaba sonucu en kısa zamanda sistemin teknolojisine egemen olur ve yabancı firmanın sözleşmesini yenileme zamanı geldiğinde, deyim yerindeyse işletmeye el koyarak sözleşmenin yenilenmemesini sağlar; bunu da siyasî otoriteye kabûl ettirir...

60'lı, 70'li yıllarda DPT'de, Devlet Yatırım Bankası'nda ve bir kısım iktisadî devlet teşebbüslerinde yer alan ve aklın gereğini yapan seçkin, yurtsever kadroların o dönemde uygulanan '*ithal ikameci*' sanayi politikası çerçevesinde Türkiye'nin imalât yelpazesini genişletme, bir kısım yatırım mallarının Türkiye'de üretilmesini sağlama ve ülkedeki mühendislik yeteneğini yükseltme konusundaki çaba ve zorlamaları unutulamaz.

Sanayimizi, kamu fonlarından destekleyerek ARGE'ye ve yenilikçiliğe yöneltme çabası da, 90'lı yıllarda, TTGV ve TÜBİTAK ile Hazine Müsteşarlığı ve DTM'nin yurtseverlik ortak

paydasında buluşan kadrolarınca başlatılmıştı. Ve o kadroların doğal müttefikleri de, çalıştıkları sanayi işletmelerini ARGE'ye yönlendirmek için didinen, mesleklerinde iddialı, yurtsever mühendisler ve mühendis kökenli yöneticilerdi. **Refik Üreyen** kurulan o ittifakın yıldız isimlerindendi. 23 Ocak'ta o yıldız kaydı. Bundan sonra anılar dünyasından günümüz ve geleceğin yurtseverler kuşağına ışık saçmayı sürdürecektir...

CBT. 07 Şubat 2014